

KÖNYVTÁRI



1965 I

HIRADÓ

K Ö N Y V T Á R I H I R A D Ó

Fejér megye közművelődési könyvtárosai számára
/körlevélként/

1966. FEBRUÁR - MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP

Az elmúlt évekhez hasonlóan 1966. év második hónapjában ismét megrendezzük a kulturális életünkben immár hagyománnyá vált Mezőgazdasági Könyvhónapot.

Valami színbórium van ebben a hagyományban. Abban az időben beszélünk fokozottan a mezőgazdasági könyvek hasznáról, amikor parasztságunk hivatalos formában számot vet az esztendő eredményeiről. Abban az időben, amikor az új termelési évre való felkészülést jelzik a tervtárgyaló közgyűlések késő estékbe nyúló vitái. S a felkészülés fogalmában benne kell, hogy foglaltassék a szakmai felkészülés is.

A mezőgazdasági könyvhónap feladata éppen ezért az, hogy mezőgazdasági dolgozóink figyelmét az új gazdasági év kezdetén felhívja a szakképzés fontosságára, s ennek legfőbb eszközére a mezőgazdasági szakkönyvre.

Az 1966-os Mezőgazdasági Könyvhónap nem az első tehát e könyvhónapok sorában, - de nem árt, ha arra is felhívjuk a figyelmet, hogy a legszébb hagyományok is sablonossá válhatnak, ha a formai keretekhez nem

keressük meg évről-évre az újabb és újabb tartalmi lehetőségeket. A cél ez idén is a mezőgazdasági könyvek népszerűsítése. Az általános célkitűzésen túl legyen az 1966-os Mezőgazdasági Könyvhónap megye szerte alapos felmérése a mezőgazdasági könyvállomány használatának. Mégpedig első-sorban annak, hogy helyesen állították-e össze az évek során községi könyvtáraink mezőgazdasági állományát, - beszerezték-e az általános mezőgazdasági szakkönyveken kívül azokat is, amelyek a község speciális termelési adottságait segítik. Nyilván ennek eldöntését szakemberekre kell bízni, s nemcsak a Mezőgazdasági Könyvhónap alatt, de az esztendő egész folyamán - a mezőgazdasági könyvek rendelkezésénél segítségül hívjuk a Tsz-ek mezőgazdászait. Tudatosítsuk azt, hogy a helyesen összeállított mezőgazdasági könyvanyag - a községi könyvtáron belül is - a termelészövetkezet egészének munkaeszköze, amely nélkü korszzerűen dolgozó mezőgazdasági üzem elképzelhetetlen.

Az 1966-os Mezőgazdasági Könyvhónapok előkészítése az újjá alakult Könyvbarát Bizottságok első komoly erőpróbája lesz. Tehát a szervezésben és előkészítésben a község egészét képviselő társadalmi szervezetek vesznek majd részt.

Könyvtárosaink az esztendők során nem egyszer bizonyították már, hogy teljes szívvvel és lélekkel kiveszik részüket a feladatok végrehajtásából.

Mégis emlékeztetőként javasoljuk:

- a./ Ahól eddig nem tették még meg, ott keressék fel a mezőgazdasági szaktanfolyamok vezetőit és a TSz akadémiákat és kérjék meg a hallgatókat, hogy ne csak olvasói, hanem propagálói is legyenek a mezőgazdasági szakkönyveknek.
- b./ Rendezzenek kölcsönözhető kiállítást a könyvtár mezőgazdasági könyveiből.
- c./ Kérjék meg a Tsz-ek mezőgazdászait, hogy a hónap folyamán legalább egy ismertető előadást tartsanak a könyvtár mezőgazdasági szakkönyveiből.
- d./ Azokon a helyeken, ahol pedig az éves tervben mezőgazdasági szakíró-elvasó találkozót, vagy központi előadóvel szakelőadást terveztek, kövessenek el mindent, hogy a Tsz-paraszt-ság tuinyonó többsége részt vegyen azokon.

CSUKLY ALAJOS
Megyei Könyvtár

Előszó a kiállításokhoz

Vannak dolgok, amik olyan magától értetődökké váltak számunkra, hogy észre sem vesszük, amikor csináljuk. Itt van például a könyvkiállítás. Nos, a könyvtárosi munka sokféle ága-boga között számon tartanak a szakmabeliek egy sereg fontos feladatot, ám az az érzésem, a kiállítás rendezését nem mindenütt sorolják ezek közé. Mert van kiállítás minden könyvtárban /legalábbis tételezzük fel, hogy van/, ahogy körülnéz a látogató, hamar megakad a szeme a föltámogatott köteteken. Csakhogy ez gyakran olyanformán készül, mint a napi statisztika, ami tudvalevően nem valami alkotó jellegű tevékenység. Szóval a könyvtáros fogja a könyveket - ezen leginkább az újdonságok értendők, - s egymás mellé helyezi azokat. Ezzel elkészült a munkával - ám korántsem készült el maga a kiállítás.

Persze, erre azt felelhetik, hogy ami túl egyszerű, azt tegyük bonyolultabbá, úgy majd fontosabbnak látszik... Pedig éppen az ellenkezőjéről van szó. Összetettebb feladat vár a kiállításra, hogysen azt elintézhethetnének pusztán a könyveknek az elhelyezés szerint való megkülönböztetésével.

Kezdjük talán azzal, hogy a könyvkiállítást szívesen sorolják be a könyvtárak propaganda gyűjtőfogalmába. Igaz is ez, meg kevés is. Egy jól szerkesztett kiállítás a könyvtár ajánló, sőt bizonyos fokig tájékoztató tevékenységének szerves részévé válhat. Joggal szoktuk emlegetni, hogy a könyvtáros kissé pedagógus is, szerepe van az olvasók műveltségének emelésében - faluhelyen gyakran megalapozásában is, ami még bonyolultabb feladat - sokszor fordulnak hozzá felvilágosításért, s rajta mulik, hogy az érdeklődő megfelelő irodalmat kap-e kézhez. Nos, ezt a tevékenységét jól kiegészítheti a könyvtáros kiállítások készítésével. A kiállításnak még az az előnye is megvan, hogy akkor is végzi "munkáját", amikor sok kölcsönző van csúszva, s a könyvtárosnak a mechanikus adom-veszemen kívül nemigen marad ideje tartalmi munka vég-

zésére; az is jótulajdonsága, hogy "kényszer" nélkül, pusztán a maga kíváncsiság keltő módján ajánl, kelti föl az érdeklődést. A könyvtáros nyilván határozott céllal állította össze a kiállítást, az olvasónak azonban megmarad az az érzése, hogy teljesen spontán módon választotta ki a könyvet, mintha a szabadpolcra emelte volna le. / Meg kell jegyez-
nem, hogy most csak a könyvtáron belül rendezett kiállításról van szó./

Sokféle kiállítást készíthetünk, - változik a könyvbemutató célja a művek száma, elrendezése. Néhány alapszabályt azonban mindegyiknél érvényesíteni kell. Legelső feladat természetesen, hogy megállapítsuk a kiállítás témáját. Mondanom sem kell, hogy ez nem a könyvtáros "hangulatától" függ, hanem az aktuális feladatok határozzák meg. Rendezhetünk kiállításra jelentős évfordulók alkalmából, és ennél is fontosabb, hogy lakóhelyünk kulturális eseményeihez kapcsoljuk a bemutatót. Ha egy regényt filmre visznek, biztos, hogy a mű fölíratkozik a legkeresettebb könyvek listájára. Tehát még mielőtt vetíteni kezdik, rendezünk egy kis kiállítást a szerzőről szóló írásokból és az író műveiből, főhelyen a megfilmesített alkotással. Ha TIT-előadást tartanak a községben, számítanunk kell rá, hogy több olvasó bővebben érdeklődik majd a téma iránt, ezért elébe megyünk a kívánságnak egy kiállítással. Nemcsak szorosan az előadás anyagához kapcsolódó műveket teszünk ki ilyenkor, hanem a rokonterületek irodalmának bemutatásával átfogóbb képet adunk a kérdésről.

Az alkalmi bemutatók mellett jó szolgálatot tesznek az állandó kiállítások. Természetesen csak a cím, a kiállítás tartalma állandó, maguk az ajánlott művek változnak, vagy azért, mert az olvasók elviszik, s ujjal kell pótolni, vagy azért mert hosszabb ideig, kb. két hétig nem kölcsönözték ki a kívánalmik könyvet, s azt kicseréli a könyvtáros. Elég időt kell hagyni, hogy a kiállítás hasson a látogatókra, de elég gyakran is kell cserélni az anyagot ahhoz, hogy ne élje túl önmagát. Hogy kb. hol van ez a határ, azt a tapasztalat mindenkinek megmutatja.

Az állandó kiállítás témáját gondosan kell megválasztanunk a legfontosabb feladatok közül kiemelve, amelynek féléves-éves távlatot biztosít jelentőség. Ajánlatos ennél a község kulturális munkatervére támaszkodni. Természetesen az anyag összedolgozásában nagyfokú rugalmasságnak kell érvényesülnie. Például a világnézetű nevelés segítésére rendezünk

egy Babonák, csodák, tévhitak... című kiállítást. Az Ereménynapló mellett ad ehhez ajánló bibliográfiát, ám az csak vázlat. Sokkal színesebbé és tartalmában is teljesebbé teszi a bemutatót, ha az ateista művek mellé felsorakoztatjuk a megfelelő természettudományi anyagot, sőt a filozófia, a képzőművészet, a szépirodalom területére is elkalandozhatunk /mint az ókori görög materialisták művei, Jean Bffel karikaturái, Roark Bradfordtól az Ádám apánk és gyermekei stb. - ezt mindig a rendelkezésre álló könyvanyag és nem utolsósorban a könyvtáros találékonysága szabja meg./ Az a fontos, hogy ugyanazt a kérdést minél több oldalról, minél színesebben közelítsük meg.

Ezt kell szem előtt tartanunk a "tálalásnál" is. Az anyagot nem egyszerűen összeállítjuk, hanem megszerkesztjük. Pl. egy Solohov-kiállítás lehetséges változata, hogy központi helyre kerül a Csendes Den /egyik kötetet kinyitjuk, hogy a cím szembeötlő legyen/, köré az íróról szóló tanulmányok, majd Solohov egyéb művei; a róluk írt bírálatokkal együtt. Persze, minden anyag más és más elrendezést kíván, sőt ugyanazt a kiállítást is többféle módon szerkeszthetjük meg. Mindenesetre kerüljük az egyhangúságot, törekedjünk változatos és - föltétlenül - izléses elrendezésre. Használjuk ki az anyagban rejlő lehetőségeket. Már annak is figyelmenkeltő ereje van, hogy egy könyvesoportot kiemelünk az összesből, külön helyen, sajátos elrendezésben mutatjuk be a látogatóknak. Még mozgalmassabbá tehetjük a kiállítást, ha egyik könyv a szép borítólappal hívja fel magára a figyelmet, másikat egy jellemző fejezetcímél, érdekes képnél kinyitva állítunk be, ha újságokat, folyóiratokat, képanyagokat, a kiállítás címén túl egyéb föliratokat, stb. is felhasználunk.

Nem kell nagy könyvanyagot felsorakoztatnunk, hatásosabb lesz, ha inkább két kisebb kiállítást rendezünk. Azokban viszont így kezdünk összefoglalni mindast, amit az adott témáról az anyag - minél frissebb anyag - segítségével el tudunk mondani.

Amit itt leirtam, csupán vázlat, ha úgy tetszik előszó az elkövetkező kiállításokhoz, amit ugyancsak rugalmasan kell értelmezni és megvalósítani. Az bizonyos, hogy a jól szerkesztett kiállítások sorozata hatásos eszköz lesz a könyvtáros kezében, s a rááldozott munkáért talán várakozáson felüli eredményt kap cserébe.

"... a kiállítást azért kellett megszüntetni, mert csak a címfelirat maradt..."

A szabadpolcos kölcsönzési forma igényli és meg is adja a lehetőséget arra, hogy a könyvtár mindig valami ujjal, érdekessel várja olvasóit. Ennek pedig legbeváltabb eszköze a kiállítások sokfélesége. Természetesen mindig meg kell fontolni, hogy meddig mehetünk el a sokféleségben, ne hogy akaratunkon kívül elvegyük a kedvét az olvasónak, esetleg éppen zür-zavar okozói legyünk.

Ilyen irányu munkánkról és tapasztalatainkról szeretnék beszámolni.

A könyvtár élő intézmény. Reagálnia kell minden fontosabb eseményre, de ápolnia kell a múlt hagyományait is, hatnia kell az emberekre. Ezért nem elég csak az, ha a könyvek "katonásan" raktári rendben sorakoznak a polcokon - természetesen ez is nagyon fontos - hanem az is kell, hogy a legkisebb könyvtárban is módot találjunk arra, hogy célunk elérésére az egyik legkifejezőbb és leghatékonyabb eszközt, a kiállítást is felhasználjuk.

A Megyei Könyvtárban készülnek kiállítások üveges tárlóban, falra erősített rácson, könyvespolcon, könyvszállításra készült kocsiban, sőt még asztalon is. A z üveges tárlóban általában hosszabb időre szóló "representatív" kiállítást készítünk. Bár tárlónk nagyon kicsi, ezeknél a kiállításoknál különösen fontosnak tartjuk, hogy megtekintésük esztétikai élményt is nyújtson. Sajnos ennek velejárója, hogy olyan anyag szerepeltetésére kényszerülünk, ami nem kölcsönözhető. Ezen a problémán úgy segítünk, hogy a tárló mellé és alá asztalt vagy könyvszállító kocsit helyezünk el, ahová kiteszük a témával kapcsolatos kölcsönözhető könyveket. Az utóbbi hónapokban itt rendeztük meg a "20 éve halt meg Bartók Béla", "Köszöntjük a Nóbel-díjas Solohovot" és a "110 éve halt meg Vörösmarty Mihály" c. kiállításokat. A Bartók kiállításához magnó-műsor készült. Nagyon jól kezelhető és feltűnő helyen elhelyezett kiállításunk a rácson tárló, amihez szintén hozzátartozik legalább egy asztal vagy egy könyvszállító kocsi. - Az előbbi adottságokból következik, hogy itt hívjuk fel a látogatók Figyelmét egy-egy rendezvényre, ha rendezvényhez kapcsolódó könyveket is ajánlunk, valamint itt rendezzük meg azokat a rövid ideig tartó, de sok kölcsönözhető könyvvel ellátott kiállításokat, amelyek egy-egy évfordulóval kapcsolatosak. Ilyenek voltak pl.:

"80 éves Benedek Marcell"

"November 7."

"Új versesköteteteinkből"

"Tél" /Szépirodalmi összeállítás/.

A "XX. század művészete" c. kiállításunk szorosan kapcsolódott a Csók István Képtárban rendezett "Nyolcak és az aktivisták köre" c. tárlathoz. Tájékoztató szolgálatunk bibliográfiát is készített, amely tartalmazta a könyvtárban megtalálható, a témához kapcsolódó könyvek, tanulmányok és folyóiratcikkek jegyzékét. A képtár és a könyvtár együttműködése végsősoron a nagyobb számú műértő, művészetet szerető közönség kialakításában gyümölcsöződik. Saját rendezvényünk kiegészítéseként készült az a kiállítás, ami az 1965/66. évi Könyvtári Esték I. előadásához kapcsolódott. ezen az estén vendégünk volt Rab Zsuzsa és Csanádi Imre művészházaspár, és Sárosi Bálint zeneszerző, népzenekutató. A rácson elhelyeztük a Könyvtári Esték plakátját, meghívóját és a költők egy-egy könyvét. A rács alatt egy kisasztalra kitettünk néhány tanulmány kötetet, melyben róluk írnak, s a meghívóból is bárki vehetett, mert abból is tettünk az asztalra. Mellette egy könyvszállító kocsiban voltak a költők művei: verses kötetek, antológiák, műfordítások. Ezek a kiállítások általában nagy forgalmat bonyolítottak le. A kölcsönzött anyag pótlásáról ezért naponta kellett gondoskodni. A harmadik fajta jelentős kiállítási helyünk két különálló könyvespolc. Az egyik a kölcsönzőpult mellett helyezkedik el, a másik pedig a könyvtár távolabb eső részében. Ezeken a polcokon főleg témakiemléseket készítünk. Ilyenek voltak pl. az utóbbi hónapokban:

"Szeptember 1. Kezdődik az iskolaév"

"Korunk tudománya a kibernetika"

"A világ csodák nélkül". Természettudományi és ateista irodalom.

"Könyvből-filmsiker"

"Mai szovjet irodalom"

"Helyesen, szépen magyarul"

"Tanuljunk nyelveket"

"Elbeszélések" Műfaji alkalmi kiemelés.

A kiállítások sikerére természetesen nem egyforma, és a sikert nem is mindig csak a forgalmon keresztül lehet lemérni. S okszor látjuk, hogy az olvasók belelógognak egy-egy könyvbe, leülnek melléje és olvasnak belőle, vagy csak megnézegetik. Ha nem is veszik kölcsön a kiállítás minden könyvét, azért az is eredmény, hogy látják és tudomásul veszik mennyiféle

könyv áll rendelkezésünkre, s szükség esetén bátran fordulhatnak a könyvtárhoz. Az imént felsorolt témakiemelésekkel kapcsolatos tapasztalataink: A vártnál jóval nagyobb sikere volt a "Korunk tudománya a kibernetika" c. kiállításnak. Sorban ide került a könyvtárban fellelhető minden ilyen és hasonló témájú könyv. Végül a kiállítást azért kellett megszüntetni, mert csak a címfelirat maradt. Másik nagyszerű kiállításunk a "Szept. 1. Kezdődik az iskolaév" című volt. Az anyagot három fontos részre osztottuk: az első és legnagyobb rész, ami a dákoknak szólt "A könyvtár megkönnyíti a tanulást" címet viselte. A polcokon az iskolai tantárgyakhoz kapcsolható legkülönbözőbb irodalmat állítottuk ki. A második "Pedagógus olvasóinknak ajánljuk", a harmadik pedig "Szülőknek nevelésről" című volt. Bár az utóbbi két kiállítás anyagának nagyobb része a pedagógiai szakból került ki, jelentős számban képviseltették magukat más szakterületek is. Sok összefoglaló munka és egyes gyűjtemény is helyt kapott itt.

Negyedik fajta: az asztalon készített kiállítás. Ez a forma az olvasóterembem is hasznos, bár itt nem állandó jelleggel készül. Sokszor adódnak olyan témák, amihez tudunk ugyan anyagot adni, de ebből vagy csak egy példány van, vagy nem kölcsönözhető, vagy éppen folyóirat, vagy egypéldányos bibliográfia. Ilyen esetben nagyon ésszerűnek és hasznosnak bizonyult az az eljárás, hogy az olvasók kérését megelőzően az éppen aktuális témáról összegyűjtjük az anyagot, és mindenki számára hozzáférhetővé tesszük. Így kapcsolódtunk pl. a TV. "Egyiptom művészete" c. rejtvény műsorához, vagy pedig a "Könyvtári Esték" előadásához. Kiállításainkról, témakiemeléseinkről az a tapasztalatunk, hogy hasznosak, igénylik az olvasók. Sokan a könyvtárba érkezésükkor előbb az új kiállításokat nézik meg. Változatlan sikere van a hetenként új anyaggal jelentkező "Irodalom a Rádió és a TV e heti műsorához" c. ajánló kiállításunknak is. Gondos tervezéssel, gyors reagálással elérhető, hogy a könyvtár lépést tartson az eseményekkel, benne éljen a nézők életében, s ne felejtse a múltat. Így is hozzájárulhatunk a könyvtárunkhoz, hogy sokoldalúan tájékoztasson és sokoldalúan neveljen.

HEGEDŰS ÉVA
Megyei Könyvtár

Az én munkamódszerem:

Mit olvasnak az emberek
Bakonycsernyén?

Szép és okos könyveket: Szeretettel és boldog izgalommal keresik a polcokon az olvasmányokat. A régi, törzs-olvasók megfontolt komolysággal, az újak lázasan, kapkodva nyulnak egyszerre több könyv után, nem tudnak választani a sok jó könyv közül.

A 3544 kötetes állományból jelenleg 1028 kötet van kint, az olvasók kezében. Így már nem is olyan helytálló az előbb említett felz. "Sok" könyv közül választani. Azok, akik már olvasnak, többnyire sokat olvasnak. Így, még ha kissé egysiku lenne is az érdeklődés, többnyire átfésülik az egész bentlévő állományt, amíg a megfelelő könyveket kiválasztják.

Ezért igen népszerű és rövidéletű az a kiállítás, amely kéthetente "Új könyvek" címmel jelenik meg. Csaknem valamennyi új könyvet igen rövid idő alatt kikölcsönöznek. Amelyik mégis bentmarad, az arról árulkodik, hogy nem volt szerencsés a rendelésnél a mű kiválasztása, vagy az ismeretterjesztő irodalom néhány területének értelmetlen mellőzésére mutat rá, ami eléggé napirenden lévő probléma. Igaz, én végülis mindig megtalálom a bentmaradó könyvhöz a megfelelő olvasót, de ez valamiképpen csak alkalmi megoldás, és attól függ, hogy a legközelebbi alkalommal lesz-e erre időm?

Nagyon mélyről indult a mi falunk könyvtárügye, ezért ha ahhoz folyamodnánk, hogy párhuzamot vonjunk az elmúlt évekkel, feltűnően öröndetes eredményekről számolhatnánk be. Ezzel szemben sokkal ösztönzőbb, ha az országos átlageredményekhez, illetve célkitűzésekhez viszonyítom a mi eredményeinket. Azért is helyesebb, mert így reális.

Jöjjenek tehát a beszédes számok.

November hónapban 881 kölcsönző volt 24 kölcsönzési napon. 1809 kötet könyvet kölcsönöztek ki összesen, a következő megoszlásban:

Ismeretterjesztő	293 kötet
Szépirodalom:	717 kötet
Ifjúsági irodalom	799 kötet

Az ismeretterjesztő könyvek között az egyéb ismeretterjesztő rovat vezet 119 kötetel, 101 kötetel következik utána a társadalomtudomány.

A műszaki könyvek is népszerűek, jellegükből fakad, hogy hosszabb ideig kézben van egy-egy könyv. 51 kötetet kölcsönöztek ebben a hónapban a műszaki könyvek közül.

A mezőgazdasági könyvek sorsa a legnostokább, egyedül a gyümölcsstermesztéssel foglalkozó kötetek forognak. Községünk túlsúlyban bányászakosságú, így érthető is, hogy nem nagy az érdeklődés a mezőgazdasági szak-könyvek iránt.

A társadalomtudomány népszerű kötetei között szerepel a Marxizmus-leninizmus alapjai, a Tanácsköztársaság történetéről szóló 133 nap c. könyv: Nagy Imre és bűntársai ellenforradalmi összeesküvése - /és általában az ellenforradalom témája/. Pintér-Szabó könyvei: a Szenzációk nyomában, A hóhérok nyilatkoznak. A század nevezetes bűnügyei: Makai: Ki volt dr. Sorge? a Politikai gazdaságtan, Kraus-Kulka könyvei, a Halálgyár és az Éjszaka és köd kötetésre várnak, annyira megviselődtek a sok olvasásban. Keresik Ráth-Végh most megjelent könyvét, a Fekete krónikát; A második világháborút. A néprajzi jellegű könyvek is kelendők. Az alkalmazott tudományok szakból a legnépszerűbbek a 621-es jelzetű műszaki könyvek. Aisberg könyve, az Ilyen egyszerű a rádió! és a Most értem a televíziót című, és a rádiókészülékek építésével foglalkozó könyvek; A szerszámok világa c. buvárkönyv kézről-kézre jár. Keresett könyv Szentirmai: Bányavillamosság c. könyve, a motorkerékpárokról és gépkocsikról szóló könyvek. Elektrotechnikai kézikönyv; Hámorey: Villanszerelés; Jekelfalussy-Krisch-Szita: Villamos gépek. Kulcsár-Sághy: Bányauzem villanszerelő-lakatos; Szenczi: Esztergálói feladatok c. könyvei.

A szépirodalomban a világirodalom klasszikusai után a mai magyar írók könyvei következnek nagy számban. A klasszikusok közül Balzac, Dumas, Hugo, Thackeray, Stendhal, Maupassant, Dreiser, Sienkiewicz, Boccaccio, Brontë Emile és Charlotte, Flaubert, A natole France, Dickens, Lewis Sinclair, Gorkij, Galsworthy, Amadé könyvei többnyire csak előjegyzéssel kölcsönözhetők. Ismert és keresett mai magyar írók Hegedüs Géza, Németh László, Szabó Magda, Moldova György, Takács Imre, Fejes Endre, Sásdi Sándor, Bárány Tamás, Tatay Sándor, Berkesi András, Sarkadi Imre, Bóka László, Szilvási Lajos, Veres Péter, Thury Zsuzsa, Szabó Pál, Tersánszky J. Jenő,...

Az idősebb nemzedék szívesebben olvassa a klasszikusokat, a fiatalok pedig a mai magyar írók könyveit.

Nehéz lenne arról beszélni, hogy mennyit és hogyan dolgoztam a szabadpolcos kölcsönzés másfél évében ezekért az eredményekért. Talán annyit említhetek, hogy sohasem tévesztettem szem elől a sokszor hangoztatott elvet, nem szabad az olvasót még a jól rendezett, sokoldalúan és kitűnő eszközökkel feltárt szabadpolcos anyag előtt sen magára hagyni. Sokszor elég csak kicserélni két olvasó kezében a könyveket, hogy azok jó helyre

kerüljenek.

A falusi könyvtárosság döntő, /lehet, hogy egyetlen/ előnye: mi még személyesen ismerhetjük minden olvasónkat. Ha zsúfolt órákban nem is jut idő arra, hogy egyénileg foglalkozzunk velük, hogy rávezessük őket a tájékozódás szétágazó útjára, tudjuk, hogy milyen az olvasó képzettsége, érdeklődése, igényei. A kölcsönzés adminisztrációját gondosan betanított aktívákra bízhatjuk, minden szabad percet a polcok, az olvasók között kell töltenünk. Ennek az a hátránya, hogy sok siető, kényelmes, vagy ön-állótlan olvasó kizárólag a könyvtárosra bizza, hogy mit olvasson. Ez pedig azt vonja maga után, hogy kialakulnak a sztár-könyvek, amelyek még a rendezőpolcon is csak tiszavirágok, vérszont olvasóra várnak a könyvtáros tulterheltsége miatt fel nem fedezett, sokszor nagyon is értékes, szerényebb könyvek.

Ezért fogadom örömmel az egyre nagyobb számú olyan olvasót, aki tudatosan válogat magának könyvet.

Nemesházi Erzsébet
Bakonycsernye

A MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP FEJÉR MEGYEI RENDEZVÉNYEI

- Február 3. Székesfehérvár Megyei megnyitó
- Február 7. Felcsút "Őszibarack, szőlő, gyümölcs"
- Február 9. Seregélyes "A szarvasmarhatenyésztés gépesítése"
- Február 11. Fehérvárcsurgó "Zöldségtermelés"
Magyaralmás "Növényvédelem"
- Február 13. Székesfehérvár Öreghegy "Őszi-kajszi termelés, növényvédelem"
Lovasberény "Borszőlő termelés"
- Február 14. Sukoró "Szőlőtermesztés"
- Február 18. Kisláng "Baromfitenyésztés"
Csákerény "szarvasmarhatenyésztés"
Mór "Szőlőtermesztés"
- Február 20. Cece "Kajszi termelés"
Mezőkerétopony "Korai zöldségfélék"
- Február 21. Csösz "A háztáji gazdaságok jövődélmezőbbé tétele"
Soponya "Digitális termesztés"
- Február 25. Dunauiváros-Óváros "Gyümölcstermesztés"
- Február 28. Tatabajd "Állattenyésztés"
Bicsi "Kisállattenyésztés"

A községi könyvtárak és a könyvtárközi kölcsönzés

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár a könyvtárközi kölcsönzés keretében kettős feladatot lát el. Egyrészt a megye könyvtárai által beküldött kéréseknek tesz eleget, másrészt a Megyei Könyvtár olvasói részéről felmerült igényeket továbbítja a megfelelő országos szak,- illetve tudományos könyvtárakhoz.

A könyvtárközi kölcsönzés forgalma az utóbbi években fokozatosan emelkedett. Érdeemes összehasonlítani az elmúlt néhány év adatait.

1962-ben	58
1963-ban	109
1964-ben	246
1965-ben	355 kötet volt a kérésekre

megküldött könyvek száma.

Ezzel az eredménnyel azonban még nem lehetünk megelégedve, mivel tapasztalataink szerint községi és járási könyvtáraink nem élnek eléggé a könyvtárközi kölcsönzés adta lehetőségekkel.

Az elmúlt években a legtöbb igény a bakonycsernyei községi könyvtárból érkezett, de Bakonycsernyén kívül a móri járási könyvtár és a lepsényi községi könyvtár is gyakran jelentkezett kéréseivel.

Az 1965-ös év eredményeit vizsgálva a következő képet kapjuk:

A kölcsönzött kötetek száma:

Járásai könyvtárak részéről:

Bicske	2
Mór	21
Sárbogárd	<u>12</u>
Összesen:	35 kötet

Kiemelt községi könyvtárak részéről:

Bakonycsernye	53
Csákvár	-
Enying	-
Ercsi	-
Kápolnásnyék	9
Kisláng	3
Mezőfalva	4
Perkátá	-
Polgárdi	10
Seregélyes	<u>3</u>
Összesen:	82 kötet

Községi könyvtárak részéről:

Aba	1
Fehérvárcsurgó	8
Gyuró	18
Ivánca	4
Lajoskomárom	1
Lepsény	20
Mezőszentgyörgy	3
Pázmánd	1
Összesen:	56 kötet

A megye községi és járási könyvtárai által tőlünk kölcsönzött kötetek száma az év folyamán összesen 173.

Az említett könyvtárakon kívül kölcsönöztünk könyveket 3 megyei könyvtárnak, 2 más megyebeli járási könyvtárnak, 3 iskolai könyvtárnak, a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem Könyvtárának és a börgöndi honvédségi könyvtárnak is.

A könyvek tárgyát és a felhasználás célját tekintve így alakult 1965-évben a Megyei Könyvtár könyvtárközi kölcsönzése:

Téma és a felhasználás célja	Más könyvtárakból kapott kötetek száma	Más könyvtáraknak adott kötetek száma
Felsőfoku oktatáshoz	48	85
Középfoku oktatáshoz	7	44
Gyakorlati műszaki	7	7
MUNKÁT segítő mezőgazdasági	3	8
művek; egyéb	-	26
Kutatáshoz szükséges művek	18	10
Politikai művek	-	18
Szépirodalom	-	26
Műsorfüzet	-	48
Összesen:	83	272

A táblázatból kitűnik, hogy a legtöbb kérés az egyetemeken és főiskolákon levelező oktatásban résztvevők kötelező irodalmára vonatkozik. Sajnos több esetben a szünetekben érkezett hozzánk a kérés /azonos műre

több/ és ilyenkor nem mindig tudtuk azt kielégíteni. Ez abból a sajnálatos körülményből fakad, hogy a felsőfoku oktatás még mindig nem tudta megoldani hallgatói, különösen levelező hallgatói tankönyv és kötelező irodalom ellátottságát.

Különösen fontos lenne a gyakorlati munkát segítő könyvek kölcsönzési számának emelése. Községi könyvtárosainknak több propagandát kell kifejteniük ezen a téren. A község szakembereinek részére bátran kell ajánlani a könyvtárközi kölcsönzés és a Megyei Könyvtár tájékoztató szolgálatának igénybevételét. Szeretnénk ha a vidéken élő szakemberek nem kerülnének hátrányba a városokban élőkkel szemben.

Ezért ez évben a könyvtárközi kölcsönzés népszerűsítésére és gyorsabb, egyszerűbb lebonyolítására nyomtatványokat készítünk, melyeket körlevél kíséretében fogunk elküldeni községi és járási könyvtárosainknak.

Ma még sok problémát okoz, hogy a kérések pontatlanok, nem erre a célra rendszeresített kérőlapokon küldik be, vagy egy kérőlapon több kérés is érkezik. Ez sok zavart okoz, illetve hátráltatja a kérés gyors teljesítését.

Reméljük, hogy vidéki könyvtáros munkatársaink a jövőben gyakrabban segítik olvasóinkat a könyvtárközi kölcsönzés útján is, amelyhez a Megyei Könyvtár fokozottabban kíván hozzájárulni.

Sz. Németh Judit
Megyei Könyvtár

Az abai fiókkönyvtárakról.

Aba községhez három ~~puszta~~ tartozik: Belsőbáránd, melynek lakossága 300 fő, Bodakajtor 180 és Felsőszentiván 450 fővel. A lakosok számát az ottani könyvtárosok jelentései alapján közlöm, de ez kb. még 80 fővel több, akik azonban -- a települések szétszórtsága miatt -- kívül esnek a könyvtárak működési körén. Felsőszentiván a bodakajtori Állami Gazdaság Központja, a másik két pusztán pedig az abai termelőszövetkezet tagjai laknak. A pedagógusok száma Belsőbárádon három, Bodakajtoron egy, Felsőszentivánon öt.

Mindhárom pusztán az abaival egyidőben alakultak a fiókkönyvtárak, amelyeknek állományát a községi könyvtár tölti fel folyamatosan. Mig Abán 1,3 kötet jut egy lakosra /a székesfehérvári járás átlaga 1,3 kötet/, addig a pusztai könyvtárakban több mint 1,6 kötet jut egy főre. Tervszerűen gyarapítottam a fiókkönyvtárak állományát, hiszen a pusztákon a művelődési lehetőség ma is kisebb, mint a községben.

Mindhárom fiókkönyvtár vezetője pedagógus. Havi tiszteletdíjuk 70 forint, amely éppen csak közepes díjazásnak mondható. Belsőbáránd a községtől vasuton 10 kilométer, Felsőszentiván csak 6 kilométer ugyan de mivel a vasuttól még 2 km a központ, mindenki a máig is kiépítetlen pár km-es gyalogutat választja a községtől. A kb. 7 km-re levő bodakajtori iskolát megközelíteni csak száraz időben lehet. De nemcsak az utviszonyok miatt beszélhetek a fiókkönyvtárakkal való gyakori érintkezésről, hanem azért sem, mert tanítási időnk általában egybeesik, nem is szólva, hogy a vidéki pedagógusok elfoglaltsága sokkal több a városiakénál. Könnyíti a helyzetet, hogy ezek a könyvtárosok általában jó szakmai felkészültségűek, régóta végzik munkájukat, szűk környezetük következtében kiváló helyismerettel rendelkeznek.

Mind egyik fiókkönyvtár állományáról abc-be szedett külön katalógusfüzetet vezetek, mert csak így láthatom tisztán a könyvrendeléskor, hogy melyik könyvre van szükségük. Amikor egyik-másiknak 6-10 kötetet össze-

gyűjtök feldolgozva, kölcsönzésre készen, a letéti nyilvántartásokba is bevezetve, elküldöm a szakszolgálatnak. Bodakajtorra a rossz utviszonyok esetén valamelyik tsz-járnú juttatja el, mindig pontosan és szívesen a könyveket. Bárha erre mindig hajlandó vagyok, könyveserére ritkán kerül sor, mert állományuk aránylag több a községénél, forgalmuk alacsonyabb, másrészt a községi könyvtár, általában minden könyvvel rendelkezik, amely a fiókoknak is megvan.

Legutóbb Bodakajtor kért és kapott csere nélkül 30 kötet ifjúsági könyvet. A fiókkönyvtárak könyve a csekélyebb forgalom miatt jobb állapotban vannak a községiéknél, ezért köttetésre nem szorulnak, annál inkább selejtezésre, mert a régi letéti állomány sok olyan könyvvel terhelte meg őket, amelyek ma már elavultnak mondhatók. Ezt az állományellenőrzéskor figyelembe kell vennünk, különösen ha a szűk elhelyezési viszonyaikat is nézzük. - Mind a három fiókkönyvtár évekkal ezelőtt bevezette a szabadpolcos kölcsönzést, melynek előnye főleg abban nyilvánkozott meg, hogy több lett a felnőtt olvasó.

Legbővebb az alkalom a pusztai könyvtárosokkal való cserecsere az állományellenőrzés idején, amikor - előzetes megbeszélés szerint - akkorra minden problémát írásban feljegyezzük, majd megtárgyalunk. Itt is van tennivaló bőven, sok a jó könyv, s aránylag kevés az olvasó. A szabadpolcos kölcsönzés gyors iramu fejlődést eredményezett, azonban az 1965-ös év forgalma visszaeső, amely azonban általános jelenség. A puszták dolgozóinak szabad idejük még fokozottabban függ az időjárás körülményeitől. Így érthető, hogy nyáron alig olvasnak. A Bodakajtori könyvtárosnak pár éve volt olyan nyári hónapja, hogy egy olvasója sem akadt. Miután Belsőbárándon és Bodakajtoron az iskola nem önálló, a két könyvtáros tanítónő a községi iskolának negyedévenként néha kétszer is tartott tantestületi, nevelési értekezleten részt vesz. Ez alkalommal hozzák könyvtárosi problémáikat, amelyek megbeszélésére bőven jut idő. A felső-szentiváni könyvtárossal van legtöbb alkalom szakmai beszélgetésre, mert gépkocsiján gyakran felkereshet, hetenként többször is megfordul a községben.

A fiókkönyvtárak jelentéseiket negyedévenként beküldik, s amelyiknél szükséges, azokra írásban kéri meg a szervezetalimat. Ez néha hasznosabb a szóbeli beszélgetésnél, mert esetleg a következő negyedévben is felhasználható. Amikor a könyvtárunk a tiszteletdíjas könyvtárosok megyei versenyére benevezett, nem egyszer azonos tartalma körlevéllel kerestem fel a könyvtárosokat, hogy ők is értesüljenek a versenypontról.

A helyi adottságokat és igényeket a pusztákon is figyelembe kell venni így pl. a felsőszentiváni könyvtáros kérését, hogy egyideig főleg uti-rajzokat, vadászattal foglalkozó könyveket küldjek, ezzel szemben Kajtor főleg mesekönyveket kért és kapott. Arra törekszem, hogy a törzsszállomány legfontosabb könyveit megkaphassák az egyéb igényeken felül. A könyvvásárlásra fordítható 10.500 Ft-os keret ezt kellően biztosítja. A három fiókkönyvtárnak az állománya jelenleg 1570 kötet, Aránylag több az ifjúsági könyvük, mint a községi könyvtárának, mert míg nálunk az általános iskolások csak 34 százalékát képezik az olvasók létszámának, náluk az felénél is többet tesz ki. 1965. év első felében a 175 olvasójukból 95 volt az általános iskolás. /A felnőttekből 57 mezőgazdasági dolgozó./ De ezt még természetesen figyelembe kell tartanunk, a felnőttek jókora része is szívesebben olvas könnyebb, tehát ifjúsági könyveket, 1965. év első felében a 175 olvasó 1558 kötetet kölcsönzött, sajnos ebből csak 170 kötet volt az ismeretterjesztő. Tizennégy kötet jutott tehát egy olvasóra, amely a félévet tekintve megfelelőnek mondható, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a Bodakajtori Állami Gazdaságnak /tulajdonképpen ez Felsőszentiván, nem Bodakajtor! / különálló nagy könyvtára van. De ennek forgalma természetesen alul marad a fiókkönyvtárnak. Mint ahogyan a termelőszövetkezet évekkel ezelőtt átadta könyveit a községi könyvtárnak, Szentivánon is esedékes lenne már régén a két könyvtárt egyesíteni; ez azonban helyiség és megfelelő berendezés hiánya miatt évről-évre csak terv marad, bár nem hisszük, hogy az állami gazdaság ezt el nem bírná községi támogatással.

Sajnos, és természetes, hogy a fiókkönyvtáraknak a könyvei mindhárom helyen az iskolában vannak, Szentivánt kivéve összezsúfolt szekrényekben. A kölcsönzés a tanítási órák után folyik, mint minden pusztán. Külön helyiségről egyelőre még álmodni sem lehet.

Hatásában nem lenne eredménytelen, ha minden megyei könyvtár nyarankint legalább egy-egy napot foglalkozna szakmai vonalon a fiókkönyvtárakkal, mint ahogyan a községi könyvtárosokat egy hetes tanfolyamokon képezi tovább, ezáltal segítséget nyújtana a könyvtári munka színvonalának emelésében.

Tanka János

Könyvtár a fodrász üzletben.

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár 1965. augusztusában érdekes kezdeményezést tett az olvasás és a könyvtár népszerűsítésére.

Székesfehérvár nemrég egy modern fodrászüzlettel gazdagodott. Az új üzletet a Lenin uton, a vasútállomás mellett nyitották és szinte magától jött az ötlet, hogy az üzletben egy kis könyvtárat rendezzünk be a látogatók számára.

Az állomány mindössze 50 kötetből áll, melyet úgy válogattunk össze, hogy elbeszélésekből, kisregényekből, ismeretterjesztő művekből, - rövidebb terjedelmű művekből - álljon. Néhány könyveim az anyagból: Mai amerikai elbeszélők, József Attila összes versei, Kilátó /21 mai szovjet novella/, Földes Anna: Giccs az irodalomban, Lyka Károly: Kis könyv a művészetéről, A szép otthon, a Caccsenő helyes táplálása, stb. Mivel a fodrászüzletnek férfifodrász részlege is van, és gyakran vendégek a gyerekek, az ő részükre is válogattunk könyveket.

Az asztalon elhelyeztük a könyvek ~~szines, vonzó borítóval~~ ellátott jegyzékét, melyben közöljük a megyei könyvtár szolgáltatásait és nyitvatartási idejét is. A könyveket a pénztáros kezeli. Igazolvány ellenében minden érdeklődő kölcsönözhet könyvet, melyet az üzletből való távozásakor ad vissza.

Eddigi tapasztalataink szerint szívesen kölcsönöznek könyvet a vendégek és a könyvek segítségével hasznossá és kellemessé tudják tenni az üzletben töltött órákat.

Sz. Németh Judit
Megyei Könyvtár

A kazincbarcikai Városi Könyvtárban tett tapasztalatcsere-látogatásról.

A tapasztalatcsere során igyekeztünk a kazincbarcikai Városi Könyvtár munkájának minden részletét tanulmányozni. Elsősorban a könyvtár tájékoztató tevékenységét. Annál inkább erre fordítottuk figyelmünket, mert e könyvtárnak a propaganda-tevékenység mellett ez a fő jellegzetessége.

A könyvtárban nagy, sőt véleményünk szerint tulzottan nagy feltáró munkát végeznek. A kis kölcsönzőhelyiség jelentős részét elfoglalják a katalógusok. A katalóguskészítés kiterjedt, sok szempont szerint végzett munka Kazincbarcikán. A szak- és betűrendes katalógusok mellett készítenek tárgyszó-, téma-, színműtári és sorozat-katalógust, Maguk a katalógusfajták hasznosak s a téma- és sorozatkatalógust - bár korántsem a kazincbarcikaihoz hasonló terjedelemben - érdemes lenne nálunk is megvalósítani. A kazincbarcikai könyvtárosoknak azonban fölhivtuk a figyelmét, hogy véleményünk szerint katalógusaik tulburjánoznak, s az alaposabb, elemzőbb feltárás helyett inkább áttekinthetetlenné válik.

Egyik oka ennek, hogy a katalógusok részletezőbb, másik, hogy túlságosan szubjektív. Olyan jelenségekre gondolunk, hogy például a tárgyszókatalógusban szerepel a "főzőkanál" című, s mögötte a főzőkanáltól az estélyi ruháig c. könyv; a témakatalógusban a "szerelen" című alatt egyaránt megtalálható az ifjúsági regény és Fritz Kahn?Nemi életünk c. munkája, vagy a humoros művek közé kerül a Cyrane; a sorozat-katalógusban nemcsak Jókai összes művei vagy az Olcsó Könyvtár kötetei szerepelnek fölöslegesen, de még az Athenaeum-sorozat is megtalálható; a szimultáni katalógust pedig egyenesen nemzeti bibliográfia igényével készítik.

Az alapos katalógusrendszerre szükségük lenne, mivel teljes mértékben raktárból kölcsönöznek. Megfigyelésünk szerint azonban sem az olvasók, sem a könyvtárosok nem használják olyan mértékben a katalógusokat, amennyi megközelítően is arányban állna a készítésükre fordított munkával. Viszont a korszerűtlen kölcsönzési mód következtében a kölcsönző könyvtárosok sok fölösleges utat tesznek a pult és a raktár között. Ezért javasoltuk, hogy a nálunk bevált módszer szerint, a raktárban található szépirodalmi művek könyvkártyáit helyezték az olvasók által elérhető helyre, s ennek alapján kölcsönözzenek illetve keressenek a raktárban.

Az ifjúsági részlegük katalógusát színessé, az érdeklődést fölkeltevé teszi, hogy a katalóguscímű könyvek borítólapjából kivágott képeket ragasztanak.

A katalóguskészítést nehezíti Kazincbarcikán, hogy - az újdonságok gyors beszerzése érdekében - szinte kizárólag helyi vásárlást végeznek. Így teljes cimelevételt kell végezniük, s egy-egy műről 15-20 katalóguscíműt készítenek.

A könyvtár hasznos tevékenysége, hogy a szakember-olvasók számára figyelőszolgálatot rendszeresítették, s az érdeklődési körükben megjelent könyvekről értesítik őket.

Propagandatevékenységük tulnyomórészt mechanikus megoldásokra terjed ki, pl. a parkban lévő padokra festett feliratok. Viszont kiállításai, rendezvényei nincsenek. A tapasztalatcsere során néhány hasznos - fentebb említett - megoldással találkoztunk, amit könyvtárunkban is érdemes megvalósítani.

Újra működik az autókönyvtár Királyszálláson.

Több, mint másféléves szünet után újra létesítettünk autókönyvtárat Királyszálláson.

Egyáltalán miért volt szükség akkor a megszüntetésére? - kérdezhetné a laikus érdeklődő.

A válasz megdöbbentően egyszerű és egyszerűen megdöbbentő: - mert elköltözött a könyvtáros.

Elfogadható indok lehetett ez egy olyan településen, ahol 40 olvasó kölcsönzött rendszeresen, ahol 1 tanerős iskola is van, ahol az erdészet önálló, tágas épületben, kiépített hivatali apparátussal dolgozott? S mégis az illetékesek előtt képesek voltak inkább a település megszűnésének hírért kelteni, csak hogy "le tudják rázni" a könyvtárat. Mert szerintük ez újabb "adminisztrációt", újabb "jelentéseket" szakít a nyakukba. /Micsoda tulhajtott "adminisztrálás" lehet ott, ahol a jelentésnek még a pusztá gondolatától is ennyire iszonyodnak!/ Az emberek, akik megszokták a természetszerűleg már igényelték is a könyvet, - számításba sem kerültek? A tanítónő, aki hivatása - ha már belátása nem is - kötelezett volna a könyvtár befogadására, visszautasító választ adott. Olyan átlátszó ürüggyel, hogy nem fér el az iskolában a könyvesláda /persze ehhez is jóindulat kell/, hogy ideje nincs a kölcsönzésre/ a többi pedagógusnak miért van?/

Talán a legdöntőbb ok mégis az volt ami az elutasításra készítette: - ennyi pénzért?! A település nem szűnt meg. Az emberek továbbra is ott élnek, dolgoznak az erdőben. Sőt! A közeljövőben munkásszálló is létesül. Egy dolog azonban mégis megszűnt: az iroda, s vele együtt a bürokratikus légkör.

Amióta csak két fiatal erdész látja el a teendőket - csodálatos módon - a temérdek munka mellett is jut idejük a könyvtárra, a kölcsönzésre, az olvasásra.

Hogyan lehetséges mindez a felsoroltak után?

Annyit elárulunk, hogy az újjászervezésnél nem kérdeztünk meg mást "csak" a királyszállási embereket.

Urbán Orsolya
Megyei Könyvtár

H I R E I N K

Fejlődnek a székesfehérvári fiókkönyvtárak. A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága az év végén 10.000 Ft. póthitelt adott a városi fiókkönyvtárak könyvvállomány fejlesztésére. Előzőleg szintén 10.000 Ft.-ot szavazott meg a Városi Tanács VB. könyvtári berendezésre, amelyből is az Öreghegyi fiókkönyvtár korszerű berendezést kapott és december elejétől szabadpolcos kölcsönzési rendszerre tért át. A Megyei Tanács VB. mérlegelve a székesfehérvári fiókkönyvtárak helyzetét, 100.000 Ft-os póthittel segítette azok állományfejlesztését, melyből 50.000 Ft. értékű könyv a Május 1. téri lakótelepen létesítendő korszerű városi fiókkönyvtárnak jutott, amely még a könyveken kívül 30.000 Ft. értékű berendezést is kapott.

X X X X

Két nagyszerű mezőgazdasági író-olvasó találkozóról számolt be Mátyás Kálmán a bicskei járási könyvtár instruktora. November 19-én Alcsut községben dr. Angeli Lambert docens, mezőgazdasági szakíró, beszélgetett olvasóival a kertészet és gyümölcsstermesztés időszerű kérdéseiről. Amint a beszámolóból kitűnik, a rendezvény előkészítésében oroszán részt vállalt a Községi Tanács, a Nőtanács, Az FMSZ, az iskola igazgatója, a járási könyvtár pedig röplapbibliográfiát készített. Az eredmény nem maradt el, az előadáson 62 dolgozó paraszt vett részt olyanok, akik eddig nem igen voltak rendezvényekre megmozdíthatók. Az előadás után elhalmozták kérdéseikkel a szakírót, aki késő estébe nyúlóan adta szakszerű tanácsait.

A másik rendezvényt Csabdi községben november 26-án tartották. Itt is az volt a vélemény, hogy a csabdiak nehéz emberek, nem érdekli őket semmi. A találkozón 30 fő vett részt, mint ahogy a helybéliök mondták, "CSabdin ennyi paraszt embert nagyon régen láttak már együtt". A jó szervező munka itt a községi könyvtárost dicséri.

X X X X

Egy harmadik nagysikerű író-olvasó találkozóról is beszámol Mátyás Kálnáné, amint írja, ez a találkozó "egyedül álló a járásban, de talán a megyében is". Mi hozzátesszük még azt, hogy valószínűleg országosan is. A találkozót a járási Művelődési Ház és a Járási Könyvtár rendezésében szervezték Bicskén, a Bihari-uti iskolában, ahogy a bicskeiek nevezik, a cigánytelepen, a péróban.

A Bihari-uti cigánytelepen az ott élő fiatalok nagy fába vágták a fejszét, s október végén Ifjúsági Klubot alapítottak. A népes, - közel 700 lakosú - cigánytelep fiataljai rendszeresen járnak a klubfoglalkozásokra. S első negyedévi tervükben egy irodalmi rendezvény is szerepelt. Ugy döntöttek, hogy legyen ez a rendezvény író-olvasó találkozó, s azzal a kéréssel fordultak a Járási Könyvtárhoz, hogy hívja meg azt a magyar írót, aki szívesen jön közéjük. A Járási Könyvtár Jobbágy Károly József Attila-díjas költőt kérte fel, aki a meghívást el is fogadta, és december 8-án az iskola tiszta, virágos és ünnepi hangulatot mutató termében 42 cigányfiatal várta a költőt. Sötétruhás, fehéringes fiúk, ünneplőbe öltözött lányok. A költőt virággal köszöntötték, s azután, hogy meglepetés is legyen, a virágcsokor mellett még egy csokorra való Jobbágy-verset is elmondtak. Az est befejezése után a költőnek is ez volt a véleménye, hogy érdemes volt. A résztvevő cigányfiatalok szép utáni vágyát tükrözte ez az est, és mikor megköszönték Jobbágy Károlynak "hogyan eljött", mindjárt ígéretét is vették, hogy tavasszal ismét ellátogat. Megígérte. Szerinte is érdemes volt a sáron és vizen keresztül eljutni a bicskei péróba, találkozni a Bihari-uti cigányklub fiataljaival.

3
X X X X

A Megyei Könyvtár művelődési autója hat u.n. "fehérfolt" települést látott el ismeretterjesztő előadás sorozattal december hónap folyamán, ahol a Megyei TIT előadóbrigádja összesen 36 előadást tartott filmvetítéssel egybekötve. Az előadás sorozat a következőkből állott: Filmről nézőnek, Babonákról mai szemmel, Az ünnepek eredete, Képek a magyar történelemből,

Jugoszlávia, Úrhajózás. Egy-egy előadáson átlag 45-50 hallgató vett részt.

(9) X X X X

Ajánlóbibliográfiát készített a Megyei Könyvtár "Ki mit tudhat?" címen a szocialista brigádok tagjai számára. A Megyei Könyvtár rota-üzemében elkészült bibliográfia 30 olyan ismeretterjesztő művet ajánl a szoc. brigádtagok számára, amelyek az alapműveltség megszerzését segítik elő.

X X X X

(11) A Közalkalmazottak Szakszervezete Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálybizottsága december 5-én kedves télapó délutánt rendezett a tagok gyermekei számára. A műsoros ünnepségen, melyen 31 apróság vett részt, a télapó gazdag ajándékokat osztott.

X X X X

A MEGYEI KÖNYVTÁR GYERMEKKÖNYVTÁRÁBAN november 20-án nagyszerű vetélkedővel egybekötött ifjúsági előadást tartottak az "Elsüllyedt városok" sorozatban "Gorsium" címmel. Az előadást gorsiumi kirándulás készítette elő.

A legkisebbek számára négy mesedélután rendezett az elmúlt két hónap folyamán a gyermekkönyvtáros, legutóbb december 24-én délután a "Karácsonyi mesék"-ben mintegy negyven apróság vett részt.

X X X X

(3) Sikeresen folynak a már hagyományossá vált "Könyvtári esték" a Megyei Könyvtárban, - legutóbb 1965. december 10-én Csanádi Imre és Rab Zsuzsa részvételével költői est volt. A költőházaspárt elkísérte és közreműködésével az est jó hangulatát fokozta Sárosi Bálint zeneszerző, a népi hangszerkutató kiváló tudósa.

3.

A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN MŰKÖDŐ IFJÚ KÖNYVBARÁTOK KÖRE két összejövetelt tartott az elmúlt két hónapban, melyen a fiatalok a sajtó történettel ismerkedtek, - a klubfoglalkozásokat, filmvetítéssel, könyvismertetésekkel és felolvasásokkal színesítették.

117 32 X X X X

Vendégeink voltak: A Szovjet Filmhónap alkalmából hazánkban tartózkodott grúz filmművész küldöttség köztük Szergo Zakaridze "A katona apja" című nagysikerű film főszereplője meglátogatta a Megyei Könyvtárat.

Az elmúlt hónapban Milos Vele, a Csehszlovákiai Jablonce tanács népművelési munkatársa tett látogatást a Megyei Könyvtárban.

1. X X X X

Közel 100.000 Ft-os költséggel kerül felújításra Mezőszentgyörgyön EÖTVÖS Károly író és politikus lakóháza. Ebben az épületben helyezték el 1949-ben az ország első községi népkönyvtárát. A most felújításra kerülő épületben 1966 áprilisában - az író halálának 50. évfordulóján modern szabadpolcos könyvtárat avatnak.

1. X X X X

GÁRDONYBAN 1966. január 1-vel főhivatású könyvtárossal modern szabadpolcos könyvtár nyílik a művelődési otthonban. Egyidejűleg önálló épületben folyóirat olvasóval ellátva nyer elhelyezést az agárdi fiókkönyvtár, amely a nyár folyamán a gárdonyi könyvtárral együtt az üdülővendégek könyvtári szolgáltatásait is végzi.

1. X X X X

BARACSKÁN 1966-ban az új postahivatal építésével egyidejűleg könyvtárhelyiség is épül.

1. X X X X

KAJÁSZÓN a községi tanács közel 20.000 forintos felújítási és berendezési költséggel új szabadpolcos könyvtárat létesített.

X X X X

1965. év folyamán a székesfehérvári járás területén új helyiséget és szabadpolcos, korszerű berendezést kapott a csőszai /3500 kötetes/ a Gárdonyi /5000 kötetes/ az agárdi fiók /3000 kötetes/ az iszkaszentgyörgyi /4000 kötetes/ a kajászói /2500 kötetes/, a velencei /3000 kötetes/ könyvtár, - 54 m² alapterületű új helyiségbe költözött a zámolyi könyvtár.

Belső tatarozást és új berendezést kapott a lepsényi /4000 kötetes/ nádasdladányi /4000 kötetes/ szabadbattyáni /4000 kötetes/ táci /2500 kötetes/, tordasi /2500 kötetes/ könyvtár.

Részleges butorzatkiegészítés történt az abai /6200 Ft./ a csőszai /6.000 Ft./ a kápolnásnyéki /5.500 Ft/ a martonvásári /1.500 Ft/ a pákozdi /2000 Ft./ a seregélyesi /9.000 Ft/ a sukorói /3.000 Ft./ könyvtáraknál.

A járás területén a könyvtári berendezésre fordított összeg 165.000 Forint volt.

X X X X

DECEMBER 17-én a "veterán" tiszteletdíjas könyvtárosok jöttek el a Megyei Könyvtárba, hogy átvegyék a Megyei Tanács és könyvtár emléklapját és jutalmát.

Az Ifjúsági kölcsönzőbe terített asztal mellett koraesti órákba nyúlóan beszélgettek el a Megyei Könyvtár vezetőivel a tízévesnél hosszabb könyvtárosi munka tapasztalatairól.

A kitüntetettek között volt Gábos Béla bácsi, aki 1920 óta viseli gondját a nádasdladányi községi könyvtárnak.

Az ünneplő könyvtárosoknak a Megyei Könyvtár dolgozói versmüsorral kedveskedtek.

X X X X

T A R T A L O M

Csukly Alajos: 1966. február -- Mezőgazdasági Könyvhónap	1. oldal
BESZÉLGESSÜNK	
Galántai Béla: Előszó a kiállításokhoz	3. oldal
Hegedüs Éva: "...A kiállítást azért kellett megszüntetni, mert csak a címfelirat maradt..."	6. oldal
AZ ÉN MUNKAMÓDSZEREM	
Nemesházi Erzsébet: Mit olvasnak az emberek Bakonycsernyén	9. oldal
Sz. Németh Judit: A községi könyvtárak és a könyvtárközi kölcsonzés	12. oldal
KÖNYVTÁRAINK ÉLETÉBŐL	
Tanka János: Az Abai Fiókkönyvtárakról	15. oldal
Sz. Németh Judit: Könyvtár a fodrászüzletben	18. oldal
Venezs Béla -- Galántai Béla: A kazincbarcikai városi könyvtárban tett látogatásról	19. oldal
Csaba Orsolya: Ujra működik az autókönyvtár Királyszálláson	21. oldal
HIREINK	22. oldal

KÖNYVTÁRI HIRADÓ

Fejér megye közművelődési könyvtárosai számára /körlevélként/. Szerkeszti: a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár módszertani csoportja. Székesfehérvár Bartók Béla tér 1. Telefon: 26-84. Felelős kiadó: dr. Csongor Endréné.

Készült a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár
házi sokszorosítóján, 300 példányban.
A címlapterv Galántay György munkája.

1966. január